

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

222 / 13.6.2025

Biroul permanent al Senatului

190 / 23.06.2025

AVIZ

referitor la propunerea legislativă intitulată **LEGEA MAJORATULUI ONLINE**

Analizând **propunerea legislativă intitulată LEGEA MAJORATULUI ONLINE** (b222/05.06.2025), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/3556/10.06.2025 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D437/10.06.2025,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare, potrivit art. 1 alin. (1), „instituirea unor măsuri pentru **protecția minorilor împotriva conținutului dăunător accesibil prin intermediul serviciilor online**, în vederea asigurării unei dezvoltări fizice, mintale și morale corespunzătoare minorilor”.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Menționăm că o altă propunere legislativă cu obiect de reglementare similar (b193/29.05.2025), respectiv **protecția minorilor împotriva conținutului nociv distribuit pe platformele online foarte mari**, a fost avizată recent de Consiliul Legislativ. Pentru sistematizarea legislației și promovarea unor soluții unitare, sugerăm dezbaterea concomitentă a acestor proiecte, în vederea adoptării unui singur act normativ.

5. În raport de obiectul specific de reglementare precizăm că, la nivelul dreptului derivat al Uniunii Europene, prezintă incidență dispozițiile Regulamentului (UE) 2022/2065 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 octombrie 2022 privind o piață unică pentru serviciile digitale și de modificare a Directivei 2000/31/CE (Regulamentul privind serviciile digitale), **act juridic obligatoriu în toate elementele sale și care se aplică direct în fiecare stat membru**, potrivit art. 288 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

În acest sens, menționăm că art. 28 alin. (1) din regulament stabilește în sarcina furnizorilor de platforme online accesibile minorilor obligația de a institui măsuri adecvate și proporționale pentru a asigura un nivel ridicat de confidențialitate, siguranță și securitate a minorilor în cadrul serviciului lor.

Prin considerentul (71) din preambulul regulamentului, sunt clarificate situațiile în care o **platformă online este accesibilă minorilor**, respectiv *„atunci când condițiile sale generale de utilizare le permit minorilor să utilizeze serviciul, când serviciul său este direcționat către minori sau este utilizat în mod predominant de aceștia sau când furnizorul are cunoștință în alt mod de faptul că unii dintre destinatarii serviciului său sunt minori”*.

În conformitate cu art. 19 din Regulamentul privind serviciile digitale, obligația prevăzută la art. 28 alin. (1) din regulament nu se aplică furnizorilor de platforme online care se califică drept microîntreprinderi sau întreprinderi mici, cu excepția cazului în care platforma lor online a fost desemnată de Comisia Europeană drept o platformă online foarte mare în conformitate cu art. 33 din regulament.

În ceea ce privește consimțământul copiilor în legătură cu serviciile societății informaționale, art. 8 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) statuează că, în cazul în care persoana vizată și-a dat consimțământul pentru prelucrarea datelor sale cu caracter personal pentru unul sau mai multe scopuri specifice, *„în ceea ce privește oferirea de servicii ale societății informaționale în mod direct unui copil, prelucrarea datelor cu caracter personal ale unui copil este legală dacă copilul are cel puțin vârsta de 16 ani. Dacă copilul are sub vârsta de 16 ani, respectiva prelucrare este legală numai dacă și în măsura în care consimțământul respectiv este acordat sau autorizat de titularul răspunderii părintești asupra copilului”*.

În acest sens, potrivit alin. (2), *„Operatorul depune toate eforturile rezonabile pentru a verifica în astfel de cazuri că titularul răspunderii părintești a acordat sau a autorizat consimțământul, ținând seama de tehnologiile disponibile”*.

6. În vederea corelării și sistematizării legislației, semnalăm existența și în alte acte normative a unor norme care reglementează protecția minorilor în mediul online, după cum urmează:

a) art. 28 alin. (1), (2) și (4) din **Legea nr. 272/2004** privind protecția și promovarea drepturilor copilului:

„Art. 28. - (1) Copilul are dreptul la libertate de exprimare.

(2) Libertatea copilului de a căuta, de a primi și de a difuza informații de orice natură, inclusiv în mediul online, care vizează promovarea bunăstării sale sociale, spirituale și morale, sănătatea sa fizică și mentală, sub orice formă și prin orice mijloace la alegerea sa, este inviolabilă.

(...)

(4) Părinții nu pot limita dreptul copilului minor la libertatea de exprimare decât în cazurile prevăzute expres de lege”.

b) art. 32 alin. (1) pct. 11, 42 și 43 din **Legea nr. 50/1994** privind stabilirea unor măsuri pentru aplicarea Regulamentului (UE) 2022/2.065 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 octombrie 2022 privind o piață unică pentru serviciile digitale și de modificare a Directivei 2000/31/CE (Regulamentul privind serviciile digitale), precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 365/2002 privind comerțul electronic instituie o serie de contravenții față de furnizorii de platforme online accesibile minorilor.

Prin urmare, având în vedere prevederile art. 14 alin. (1) din **Legea nr. 24/2000** privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, potrivit cărora *„reglementările de același nivel și având același obiect se cuprind, de regulă, într-un singur act normativ”*, recomandăm ca proiectul să modifice și să completeze **Legea nr. 272/2004** privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

7. În considerarea impactului propunerii legislative asupra drepturilor și libertăților minorilor, apreciem că este necesară o **evaluare preliminară a impactului reglementărilor propuse asupra drepturilor și libertăților fundamentale** ale acestora, care să însoțească propunerea legislativă, astfel cum prevede art. 7 alin. (3¹) din **Legea nr. 24/2000**.

8. Referitor la sfera de aplicare a prezentei propuneri legislative, semnalăm utilizarea neunitară a sintagmelor **„servicii online”**, pe care

o și definește, și „servicii ale societății informaționale”, care este definită atât de Regulamentul privind serviciile digitale, la art. 3 lit. a), cât și de Regulamentul general privind protecția datelor, la art. 4 pct. 25, ca fiind un serviciu în sensul definiției de la art. 1 alin. (1) lit. (b) din Directiva (UE) 2015/1535.

Astfel, potrivit directivei respective, **serviciu al societății informaționale** este orice serviciu prestat în mod normal în schimbul unei remunerații, la distanță, prin mijloace electronice și la solicitarea individuală a beneficiarului serviciului.

Din analiza celor două definiții, rezultă că sensul celor două expresii este similar.

Fără a ne pronunța asupra oportunității soluției legislative, precizăm că Regulamentul privind serviciile digitale stabilește, la art. 28, cadrul general privind protecția minorilor în mediul online, normă care îi vizează pe **furnizorii de platforme online**. De altfel, însăși norma preconizată pentru art. 1 alin. (1) teza a doua din lege prevede că aceasta „stabilește unele măsuri necesare punerii în aplicare, la nivel național, a prevederilor (...) art. 28 din Regulamentul (UE) 2022/2065”.

Și alte prevederi ale Regulamentului privind serviciile digitale vizează asigurarea protecției minorilor în mediul online. Printre acestea se numără, *inter alia*, mai multe dispoziții prevăzute în Secțiunea 5 a Capitolului III din regulament, care impun **obligații suplimentare furnizorilor de platforme online foarte mari**, respectiv platformelor online care au un număr mediu lunar de destinatari activi ai serviciilor în Uniunea Europeană mai mare sau egal cu 45 de milioane.

Menționăm că **platformele online sunt o subcategorie a serviciilor intermediare**, definite la art. 3 lit. g) din Regulamentul privind serviciile digitale, **care, la rândul lor, sunt parte a categoriei mai largi a serviciilor societății informaționale**. Prin urmare, considerăm că impunerea unor obligații în sarcina tuturor furnizorilor de servicii online/servicii ale societății informaționale în domeniul protecției minorilor în mediul online nu reprezintă o măsură excesivă și birocratică, de natură să afecteze competitivitatea acestora.

Pe de altă parte, **toți furnizorii de servicii online/servicii ale societății informaționale trebuie să respecte normele referitoare la protecția minorilor față de prelucrarea datelor cu caracter personal ale acestora**, așa cum prevede art. 8 din Regulamentul general privind protecția datelor.

9. Sub rezerva considerentelor anterior menționate, formulăm în cele ce urmează o serie de observații și propuneri de tehnică legislativă și de redactare a textului proiectului de lege.

9.1. Ca observație cu caracter general, apreciem că unele dintre prevederile acesteia sunt de natură a nu îndeplini în întregime condițiile de calitate a legii reținute în jurisprudența Curții Constituționale, pentru considerentele prezentate în cuprinsul prezentului aviz.

Astfel, potrivit jurisprudenței constante a Curții Constituționale - de exemplu, **Decizia nr. 845/2020** - „*legea trebuie să întrunească cerințele de calitate care rezultă din art. 1 alin. (5) din Constituție - claritate, precizie, previzibilitate și accesibilitate, iar legiuitorului îi revine obligația ca în actul de legiferare, indiferent de domeniul în care își exercită această competență constituțională, să dea dovadă de o atenție sporită în respectarea acestor cerințe. Curtea a stabilit că cerința de claritate a legii vizează caracterul neechivoc al obiectului reglementării, cea de precizie se referă la exactitatea soluției legislative alese și a limbajului folosit, în timp ce previzibilitatea legii privește scopul și consecințele pe care le antrenează*”.

În cadrul controlului de constituționalitate - de exemplu, prin **Decizia nr. 104/2018** - Curtea a constatat că „*principiul legalității a fost analizat inclusiv prin încorporarea normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative. Temeiul constituțional al valorificării normelor de tehnică legislativă în controlul de constituționalitate a fost identificat așadar în dispozițiile art. 1 alin. (3) «România este stat de drept [...]»», precum și ale art. 1 alin. (5), «În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie*”.

De asemenea, prin **Decizia nr. 62/2018**, Curtea Constituțională a statuat că „*pentru relevanța constituțională a principiului legalității, esențial este ca prin folosirea unei tehnici legislative inadecvate, care să nu întrunească cerințele clarității, preciziei, previzibilității și ale accesibilității normei juridice, legiuitorul să fi adus atingere în final unor drepturi, libertăți sau principii de rang constituțional*”.

9.2. La titlu, în ceea ce privește expresia „*majoratului online*”, aceasta trebuie corelată cu prevederile art. 38 alin. (1) și (2) Codul civil, potrivit cărora **este majoră persoana fizică ce a împlinit vârsta de 18 ani, dobândind astfel capacitate de exercițiu deplină.**

Totodată, din interpretarea dispozițiilor art. 39 alin. (1) coroborate cu art. 40, art. 41 și art. 43 din Codul civil, rezultă faptul că au capacitate deplină de exercițiu și **persoanele minore căsătorite, precum și cele necăsătorite, care au împlinit vârsta de 16 ani și cărora, pentru motive temeinice, instanța de tutelă le-a recunoscut capacitatea deplină de exercițiu.**

Ca urmare, recomandăm ca enunțul să se raporteze la **capacitatea de exercițiu a persoanelor vizate.**

De altfel, în ipoteza instituirii obligativității acordului parental doar pentru minorii cu vârsta sub 16 ani, apreciem că soluția nu este suficientă pentru a garanta și protecția minorilor fără capacitate de exercițiu deplină cu vârsta între 16 și 18 ani atunci când accesează, de exemplu, platforme online ce promovează conținut pornografic sau comercializează băuturi alcoolice.

Pe de altă parte, precizăm că, în aplicarea dispozițiilor art. 41 alin. (1) teza finală din Legea nr. 24/2000, **titlul** trebuie să cuprindă obiectul reglementării exprimat sintetic, și anume protecția minorilor împotriva expunerii la conținut dăunător prin intermediul serviciilor online. În formularea propusă, titlul poate fi interpretat ca având alt sens decât cel care reiese din obiectul de reglementare al proiectului de act normativ, nefiind în concordanță cu scopul declarat al acestuia.

9.3. La **art. 1**, semnalăm utilizarea neunitară a unor expresii: astfel, la **alin. (1)** este utilizată sintagma generică „protecția minorilor”, iar la **alin. (2) lit. a)** este restrânsă sfera de aplicare, fiind utilizată expresia „minorului în vârstă de până la 16 ani”.

De asemenea, la **alin. (1) teza întâi**, pentru evitarea repetiției, sugerăm ca partea finală a normei să fie redată astfel: „... asigurării **dezvoltării** fizice, mintale și morale corespunzătoare **a acestora**”.

La **teza a doua**, sugerăm ca norma să fie redată sub forma unui alineat separat, respectiv alin. (2). Totodată, pentru acuratețea și fluența normei, recomandăm următoarea formulare:

„(2) Prezenta lege stabilește unele **măsuri de punere în aplicare a prevederilor art. 28 din Regulamentul (UE) 2022/2065 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 octombrie 2022 privind o piață unică pentru serviciile digitale și de modificare a Directivei 2000/31/CE (Regulamentul privind serviciile digitale), precum și ale art. 8 din Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor).**”

La **alin. (2)**, având în vedere că norma respectivă are ca obiect definirea unor expresii, recomandăm redarea acesteia sub forma unui articol distinct, a cărui parte introductivă va avea următorul cuprins: „În sensul prezentei legi, **expresiile** de mai jos au următoarele **semnificații**”. Ca atare, articolele subsecvente urmează a fi renumerotate.

La **lit. a)**, referitor la sintagma „*acord parental*”, precizăm că ipoteza juridică a controlului părinților se circumscrie celei a **autorității**

părintești, definită la art. 483 alin. (1) și (2) din Codul civil, ca fiind „*ansamblul de drepturi și îndatoriri care privesc atât persoana, cât și bunurile copilului și aparțin în mod egal ambilor părinți*”, iar „*părinții exercită autoritatea părintească numai în interesul superior al copilului, cu respectul datorat persoanei acestuia, și îl asociază pe copil la toate deciziile care îl privesc, ținând cont de vârsta și de gradul său de maturitate*”. Menționăm, totodată, că potrivit prevederilor art. 484 din același act normativ „*autoritatea părintească se exercită până la data când copilul dobândește capacitatea deplină de exercițiu*”.

De asemenea, în ceea ce privește sintagma „**comunicații electronice**”, din cuprinsul expresiei „permisiunea de acces a minorului la comunicații electronice și la servicii online”, reiterăm observația anterioară referitoare la faptul că art. 28 din Regulamentul privind serviciile digitale, care reglementează protecția minorilor în mediul online, face referire doar la **platformele online**, nu la servicii de comunicații electronice sau la servicii online.

De altfel, noțiunea respectivă nici nu este definită în cuprinsul propunerii legislative. În schimb, o noțiune similară, respectiv „servicii de comunicații electronice”, este definită la art. 4 alin. (1) pct. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice, care transpune Directiva (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice.

De asemenea, pentru un plus de rigoare normativă, sugerăm ca expresia „metode conforme art. 8 din Regulamentul (UE) 2016/679 (GDPR)” să fie redactată astfel: „metode conforme **prevederilor** art. 8 din Regulamentul (UE) 2016/679”.

În ce privește **ghidurile** Comitetului european pentru protecția datelor, pentru a se respecta criteriile de claritate, precizie și previzibilitate pe care un text de lege trebuie să le îndeplinească, sugerăm inițiatorilor completarea actului normativ cu normele expres vizate, după modelul „Orientările 03/2021 privind aplicarea articolului 65 alineatul (1) litera (a) din RGPD¹”.

La **lit. b)**, pentru un plus de rigoare în exprimare, recomandăm următoarea redactare:

„**b) serviciu online** - orice serviciu furnizat gratuit sau contra cost, la distanță, prin mijloace electronice și la solicitarea individuală a **beneficiarului acestuia**, incluzând, **dar fără a se limita la**, platforme

¹ Guidelines 03/2021 on the application of Article 65(1)(a) GDPR. A se vedea: https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/guidelines/guidelines-032021-application-article-651a-gdpr_ro

de social media, **servicii de streaming**, comerț electronic, **jocuri online**, servicii bancare și aplicații mobile;”.

La **lit. c)**, referitor la definirea și utilizarea noțiunii de „**conținut dăunător**” în cuprinsul propunerii legislative, precizăm că Regulamentul privind serviciile digitale nu abordează acest tip de conținut, ci definește, la art. 3 lit. (h), și utilizează noțiunea de „**conținut ilegal**”, respectiv *„orice informație care, în sine sau prin raportare la o activitate, inclusiv vânzarea de produse sau furnizarea de servicii, nu este conformă cu dreptul Uniunii sau cu dreptul oricărui stat membru care este conform cu dreptul Uniunii, indiferent de obiectul sau natura exactă a dreptului respectiv”*.

În sensul Regulamentului privind serviciile digitale, *„conceptul de «conținut ilegal» ar trebui să reflecte în linii mari normele existente în mediul offline. În special, conceptul de «conținut ilegal» ar trebui să fie definit în sens larg pentru a acoperi informațiile referitoare la conținutul, produsele, serviciile și activitățile ilegale. În mod deosebit, acest concept ar trebui înțeles ca referindu-se la informațiile, indiferent de forma lor, care, în temeiul dreptului aplicabil, sunt ele însele ilegale, cum ar fi discursurile ilegale de incitare la ură sau conținutul cu caracter terorist și conținutul discriminatoriu ilegal, sau care, în temeiul normelor aplicabile, sunt declarate ilegale deoarece se referă la activități ilegale. Exemplele ilustrative includ partajarea de imagini care prezintă abuz sexual asupra copiilor, partajarea ilegală neconsensuală de imagini private, urmărirea în mediul online, vânzarea de produse neconforme sau contrafăcute, vânzarea de produse sau furnizarea de servicii cu încălcarea dreptului privind protecția consumatorilor, utilizarea neautorizată a materialelor protejate prin drepturi de autor, oferirea ilegală de servicii de cazare sau vânzarea ilegală de animale vii”* (considerentul (12) din preambulul Regulamentului (UE) 2022/2065).

Prin urmare, în măsura în care nu este ilegal, conținutul dăunător nu este tratat în Regulamentul privind serviciile digitale precum conținutul ilegal. Regulamentul impune doar măsuri de eliminare sau de încurajare a eliminării conținutului ilegal, cu respectarea deplină a libertății de exprimare a minorilor. Ca atare, recomandăm folosirea noțiunii de „conținut ilegal”, în acord cu prevederile Regulamentului privind serviciile digitale.

Sub rezerva observației anterioare, în subsidiar, semnalăm că enumerarea din cuprinsul normei este lipsită de unitate conceptuală și de previzibilitate. De exemplu, „autovătămarea” poate fi inclusă în

categoria „comportamentelor dăunătoare sănătății”, iar „discursul instigator la ură” este o subcategorie a noțiunii de „ură”.

Pe de altă parte, unii termenii sunt destul de vagi. De exemplu, termenul „violență”, care poate fi fizică sau psihologică, ori termenul „dependențe”.

De asemenea, în ceea ce privește expresia „alte forme de risc care afectează dezvoltarea sănătoasă a copilului”, pentru un plus de rigoare normativă sugerăm următoarea formulare: **„orice alte forme de conținut care prezintă un risc semnificativ pentru dezvoltarea fizică sau emoțională a minorului”**.

La **lit. d)**, semnalăm că expresia „Ministerul educației” trebuie înlocuită cu denumirea „Ministerul **Educației și Cercetării**”, iar sintagma „autoritățile competente” este lipsită de precizie și previzibilitate.

La **alin. (3)**, semnalăm o neconcordanță terminologică între cele două teze. Astfel, **teza întâi** folosește expresia „comunicații electronice și serviciile societății informaționale”, în vreme ce **teza a doua** face vorbire despre „servicii online”.

La **alin. (4)**, fără a ne pronunța asupra oportunității soluției legislative, este de analizat dacă exceptarea doar a platformelor online autorizate dedicate învățării nu este prea restrictivă și de natură să afecteze drepturile minorilor, prin raportare la sintagma „măsurile adecvate și proporționale”, prevăzută la art. 28 alin. (1) din Regulamentul privind serviciile digitale.

În mod evident, platformele online pot asigura accesul la numeroase resurse educaționale, ajutând minorii să dobândească noi competențe și să-și extindă cunoștințele. Pe de altă parte, platformele online oferă minorilor posibilitatea de a intra în legătură cu alte persoane care împărtășesc interese similare, contribuind astfel la dezvoltarea abilităților sociale, la creșterea încrederii în sine și la consolidarea unui sentiment de apartenență la comunitate. Prin explorarea și prin activitățile desfășurate în mediul online, minorii își pot cultiva curiozitatea naturală, participând la activități care stimulează creativitatea, rezolvarea de probleme, gândirea critică, autonomia și divertismentul.

Sub rezerva observației anterioare, pentru concizia normei, având în vedere definiția de la actualul alin. (2) lit. d), norma va fi redată astfel:

„... Prezenta lege nu se aplică **platformelor online** dedicate învățării”.

9.4. La actualul art. 2 alin. (1), potrivit uzanțelor de redactare, pentru evitarea repetiției, sugerăm ca expresia „contului minorului” să

fie redactată „contului **acestui**”. Totodată, pentru fluența normei, partea finală a acesteia ar putea fi redată sub forma „... pagini electronice **cu** conținut dăunător”.

La **alin. (2)**, semnalăm că norma face referire la **suspendarea contului minorului**, în vreme ce dispozițiile **art. 4 alin. (3) și (4)** fac mențiune despre **blocarea accesului la contul minorului**.

Sub rezerva observației anterioare, potrivit uzanțelor normative, recomandăm următoarea formulare:

„(2) În termen de 180 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, modalitățile tehnice de verificare a acordului parental, de solicitare a suspendării sau a radierii conturilor minorului, precum și de restricționare a accesului la anumite pagini electronice cu conținut dăunător se stabilesc prin decizie a președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, denumită în continuare ANCOM, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I”.

Prin urmare, orice referire ulterioară la Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații se va face prin utilizarea acronimului ANCOM.

9.5. La art. 3 alin. (1) teza întâi, semnalăm că sintagma „*ia măsuri adecvate și proporționale*”, prin gradul mare de generalitate, este improprie stilului normativ, fiind necesară reformularea acesteia în mod corespunzător.

Referitor la acest aspect, precizăm că și art. 28 alin. (1) din Regulamentul privind serviciile digitale prevede că furnizorii de platforme online accesibile minorilor trebuie să instituie **măsuri adecvate și proporționale** pentru a asigura un nivel ridicat de confidențialitate, siguranță și securitate a minorilor în cadrul serviciului lor. Întrucât platforme online diferite pot implica diferite tipuri de riscuri pentru minori, **pentru respectarea principiului proporționalității, apreciem că nu toți furnizorii de platforme online trebuie să aplice aceleași măsuri**. Evaluarea caracterului proporțional al unei măsuri necesită o analiză de la caz la caz din partea fiecărui furnizor cu privire la:

a) riscurile pentru confidențialitatea, siguranța și securitatea minorilor generate de platforma online, având în vedere, printre altele, tipul de serviciu furnizat și natura serviciului, utilizarea preconizată sau efectivă a acestuia și baza de utilizatori ai serviciului respectiv;

b) impactul măsurilor propuse asupra drepturilor și libertăților copilului, astfel cum sunt prevăzute în Carta drepturilor

fundamentale a Uniunii Europene și Convenția Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului.

De asemenea, pentru acuratețea normei, expresia „prin proiectarea interfețelor online sau unele părți ale acestora” va fi redactată „prin proiectarea interfețelor online sau a unor părți ale acestora”.

La **teza a doua**, pentru cursivitatea normei, sugerăm ca expresia „drepturilor copilului la educație, la sănătate, accesului la justiție, la religie” să fie înlocuită cu expresia „drepturilor copilului și accesului la educație, sănătate, justiție, servicii religioase”.

Totodată, semnalăm că, în actuala redactare, sintagma „*altor drepturi prevăzute de legislația în vigoare*” era insuficient de clară, ceea ce afectează accesibilitatea și previzibilitatea normei. Ca urmare, este necesară reformularea corespunzătoare a textului, astfel încât să se precizeze în mod expres normele vizate, făcându-se aplicare dispozițiilor art. 50 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, potrivit căreia „*dacă norma la care se face trimitere este cuprinsă în alt act normativ, este obligatorie indicarea titlului acestuia, a numărului și a celorlalte elemente de identificare.*”.

La **alin. (2)**, pentru evitarea repetiției, recomandăm ca expresia „destinatarul serviciului” să fie înlocuită cu cuvântul „**acesta**”.

La **alin. (3)**, considerăm că expresia „pot utiliza metode de estimare probabilistică sau pot furniza acces numai după o validare a vârstei în concordanță cu principiile minimizării datelor” este lipsită de precizie și previzibilitate. Referitor la acest aspect, propunerea legislativă nu conține prevederi referitoare la determinarea vârstei și la situațiile în care aceasta este necesară. Altfel spus, ar trebui stabilit dacă în cazul unui furnizor de platformă online, raportat la conținutul oferit de aceasta, este necesară o metodă de determinare a vârstei și, în caz afirmativ, ce anume metodă trebuie folosită.

În această privință, art. 35 alin. j) din Regulamentul privind serviciile digitale prevede că „*furnizorii de platforme online foarte mari și de motoare de căutare online foarte mari instituie măsuri de atenuare rezonabile, proporționale și eficace, adaptate la riscurile sistemice specifice identificate în temeiul articolului 34, acordând o atenție deosebită impactului măsurilor respective asupra drepturilor fundamentale. Astfel de măsuri pot include, după caz: (...) adoptarea de măsuri specifice pentru a proteja drepturile copilului, inclusiv instrumente de verificare a vârstei și de control parental sau instrumente menite să ajute minorii să semnaleze abuzuri sau să obțină sprijin, după caz*”.

Astfel, înainte de a decide dacă vor implementa o metodă de determinare a vârstei, este de analizat dacă furnizorii de platforme online accesibile minorilor nu ar trebui să efectueze mai întâi o evaluare pentru a stabili dacă o astfel de metodă este necesară pentru a asigura un nivel ridicat de confidențialitate, siguranță și securitate pentru minori pe platforma respectivă și dacă aceasta este proporțională sau dacă un astfel de nivel poate fi atins deja prin recurgerea la alte măsuri mai puțin restrictive. O astfel de evaluare este importantă deoarece garantează că orice restrângere adusă exercitării drepturilor și libertăților fundamentale este proporțională.

De exemplu, o platformă online în cazul căreia doar anumite tipuri de conținut sau secțiuni prezintă un risc pentru minori sau care poate avea părți în care riscul poate fi atenuat prin alte măsuri și părți în care acest lucru nu este posibil. În aceste cazuri, furnizorii de platforme online ar trebui să evalueze care conținuturi sau secțiuni ale platformei prezintă riscuri pentru minori și să implementeze o metodă de verificare a vârstei cât mai adecvată contextului respectiv.

În cazul în care se consideră că determinarea vârstei este necesară pentru accesarea unei platforme online, furnizorul acesteia ar putea să permită accesarea platformei prin una dintre următoarele metode:

- verificarea vârstei, care oferă un grad ridicat de certitudine în determinarea vârstei unui utilizator, inclusiv pe baza identității digitale de tipul ROeID (de exemplu, în cazul platformelor online care comercializează alcool ori oferă acces la conținut pornografic sau jocuri de noroc);

- estimarea vârstei, care este mai puțin exactă decât metoda anterioară, dar care permite unui furnizor al unei platforme online să recurgă la instrumente care stabilesc că un utilizator are, cel mai probabil, o anumită vârstă, că se încadrează într-un anumit interval de vârstă sau că este peste ori sub o anumită vârstă (de exemplu, în cazul platformelor care prezintă un risc mediu pentru minori, ceea ce înseamnă că riscul nu este suficient de mare pentru a impune verificarea exactă a vârstei, dar nici suficient de scăzut pentru a justifica absența completă a unei metode de determinare a vârstei).

9.6. La actualul art. 4, reiterăm necorelarea terminologică în ceea ce privește utilizarea sintagmelor „servicii online” și „servicii ale societății informaționale”. Astfel, la **alin. (2)**, referitor la sintagma „furnizori de **servicii ale societății informaționale** prevăzuți la art. 1 alin. (2) lit. b)”, precizăm că norma din cuprinsul **art. 1 alin. (2) lit. b)**, la care se face trimiterea, are ca obiect definirea noțiunii de „servicii online”. În schimb, **art. 6 alin. (1)**, prin care stabilește drept

contravenție nerespectarea prevederilor art. 4 alin. (2), se referă la „furnizorii de **servicii online** prevăzuți la art. 1 alin. (2) lit. b)”. Având în vedere necorelarea normelor de mai sus, este necesară reanalizarea și reformularea lor corespunzătoare. Observația este valabilă și pentru **art. 4 alin. (3) și (5)**.

Având în vedere că **alin. (1)-(3) și (5)** stabilesc anumite obligații ale furnizorilor de servicii care trebuie realizate în termen de 180 de zile de la **data publicării** prezentei legi (care, de fapt, ar trebui să fie **data intrării în vigoare** a acesteia), pentru concizia normei, sugerăm redarea acestora sub forma unui singur alineat care să cuprindă o enumerare cu patru elemente structurale marcate cu litere de la a) la d).

La **actualul alin. (1)**, considerăm că textul propus nu este complet, întrucât nu se precizează care sunt criteriile unitare în funcție de care se realizează etichetarea conținutului pe categorii de vârstă ale utilizatorilor. Se impune, de aceea, reanalizarea normei sub acest aspect.

La **actualul alin. (2)**, apreciem că textul nu este suficient de clar, întrucât nu se prevede în mod expres că sunt avute în vedere conturile deschise și utilizate de minori. Menționăm că, în lipsa unei astfel de precizări, ar rezulta că textul are în vedere verificarea tuturor conturilor deschise și utilizate în România.

De asemenea, recomandăm revederea sintagmei „solicită și obține acordul parental”, având în vedere faptul că, *de plano*, nu orice solicitare duce la obținerea acordului parental, acest acord fiind, potrivit definiției prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. a) din proiect, „*consimțământul expres al reprezentantului legal*”.

În ceea ce privește sintagma „*în conformitate cu standardele naționale și europene în materie de protecție a minorilor în mediul digital*”, apreciem că este mult prea generală și insuficient conturată din punct de vedere juridic, fiind necesară detalierea acesteia prin trimiterea la dispozițiile concrete vizate, asigurându-se respectarea prevederilor art. 50 alin. (2) și (3) din Legea nr. 24/2000.

La **actualul alin. (4)**, norma propusă este lipsită de claritate și previzibilitate, întrucât nu prevede explicit cine realizează blocarea și radierea conturilor minorilor, dacă termenul de 180 de zile de la data intrării în vigoare a legii este termenul în care trebuie prezentat acordul parental și dacă termenul de 120 de zile pentru radierea contului curge de la data blocării acestuia.

De asemenea, pentru precizie normativă, este necesar ca textul să prevadă în mod expres că sunt avute în vedere conturile minorilor, întrucât din redactarea propusă ar putea rezulta că sunt avute în vedere toate conturile existente în prezent.

La **actualul alin. (5)**, potrivit uzanțelor de redactare, partea finală a normei va fi redată astfel: „... prevederile **art. 3 alin. (1) și (2)**.”

9.7. La actualul art. 5 alin. (1) și (2), normele propuse sunt lipsite de precizie și previzibilitate. Prin urmare, **se impune stabilirea expresă a atribuțiilor Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM), precum și ale celorlalte autorități și instituții publice enumerate la alin. (2)**, care contribuie la aplicarea prevederilor prezentei legi. Raportat la serviciile digitale, menționăm și alte acte normative cu incidență în materie, respectiv Legea nr. 50/2024, care stabilește pentru ANCOM o serie de atribuții, inclusiv în calitatea acestuia de coordonator al serviciilor digitale, precum și Legea audiovizualului nr. 504/2002, care prevede o serie de atribuții în sarcina Consiliului Național al Audiovizualului în ceea ce privește platformele de partajare a materialelor video.

Totodată, parantezele care conțin acronime se vor elimina.

La **alin. (1)**, sub rezerva observației anterioare, expresia „sesizare persoanelor vătămate” va fi redactată „**sesizarea** persoanelor vătămate”.

Totodată, recomandăm corelarea soluțiilor legislative de la **alin. (3) și (4)**, astfel încât să se înțeleagă dacă este vorba despre rapoarte cu conținut similar sau dacă raportul prevăzut la alin. (3) are conținut diferit de cel prevăzut la alin. (4). În această din urmă ipoteză, pentru rigoare normativă, este necesar să fie prevăzut în mod expres în ce constă conținutul respectivului raport.

La **alin. (4) lit. a)**, expresia „conturilor de minori” va fi redactată „conturilor **minorilor**”, iar la **alin. (5)**, partea finală a normei va fi redată sub forma „... dispozițiile **Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură penală, republicată, cu modificările și completările ulterioare**”.

9.8. La art. 6 alin. (1), semnalăm că prin stabilirea amenzii contravenționale între cote procentuale din cifra de afaceri a furnizorilor de servicii online poate fi depășită limita maximă a amenzii prevăzută la art. 8 alin. (2) lit. a) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor. Este necesară, de aceea, completarea textului cu o precizare referitoare la **derogarea** de la prevederile respective.

Referitor la raportarea cuantumului contravențiilor la cifra de afaceri a furnizorilor de platforme online, semnalăm că propunerea legislativă nu prevede modul în care se calculează respectiva cifră de afaceri. Privitor la acest aspect, precizăm că Regulamentul privind serviciile digitale definește la art. 3 lit. (x) noțiunea de „cifră de afaceri”, prin trimitere la art. 5 alin. (1) din Regulamentul (CE) nr. 139/2004 al

Consiliului din 20 ianuarie 2004 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi.

De asemenea, considerăm că legea propusă trebuie să conțină și o normă care să vizeze stabilirea cuantumului amenzii în cazul furnizorilor de platforme online nou-înființați, respectiv a celor care nu au înregistrat cifră de afaceri în exercițiul precedent.

Pe de altă parte, în măsura în care serviciile online ar putea fi furnizate și de către persoanele fizice, ar trebui stabilită în mod expres o amendă și pentru astfel de situații.

La **alin. (2)**, semnalăm că norma stabilește drept contravenție nerespectarea dispozițiilor art. 4 alin. (5), respectiv a obligației furnizorilor de servicii online de a adopta, într-un anumit termen, măsuri tehnice pentru respectarea prevederilor art. 3 alin. (1) și (2). Cu toate acestea, proiectul nu cuprinde și norme de sancționare contravențională a nerespectării obligațiilor prevăzute la art. 3 alin. (1) și (2) după implementarea respectivelor măsuri tehnice sau de către furnizorii de servicii online care își încep activitatea după expirarea termenului de 180 de zile de la intrarea în vigoare a legii, prevăzut la art. 4 alin. (5).

La **al doilea alin. (3)**, care trebuie marcat ca **alin. (4)**, pentru un spor de rigoare normativă și pentru corelare cu dispozițiile art. 15 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, textul trebuie reformulat, astfel:

„(4) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către personalul împuternicit din cadrul Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații. Sumele provenite din amenzile aplicate în temeiul prezentei legi se fac venit integral la bugetul de stat.”

Precizăm că, pentru asigurarea unei reglementări complete, proiectul trebuie să cuprindă și norma privind aplicarea, în ceea ce privește contravențiile prevăzute la art. 6 alin. (1) și (2), a dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, impunându-se astfel introducerea, în cuprinsul art. 6, a unui nou alineat, cu următoarea formulare:

„(5) În măsura în care prezenta lege nu prevede altfel, contravențiilor prevăzute la alin. (1) și (2) le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.”

Menționăm că, în măsura în care art. 6 va cuprinde, în alineate distincte, și alte norme de stabilire a contravențiilor, trimiterea prevăzută la alin. (5) trebuie să aibă în vedere și respectivele dispoziții.

În consecință, este necesară revederea și reformularea normelor referitoare la constatarea și aplicarea contravențiilor, în acord cu observațiile anterior menționate.

Pe de altă parte, semnalăm că aplicarea unor sancțiuni contravenționale furnizorilor de servicii intermediare sau, după caz, furnizorilor de platforme online accesibile minorilor este prevăzută și în cazul nerespectării unor prevederi ale Legii nr. 50/2024, respectiv art. 32 alin. (1) pct. 11, 42 și 43. Aceste contravenții se sancționează cu amendă de la 5.000 lei la maximum 6% din cifra de afaceri anuală la nivel mondial înregistrată în exercițiul financiar precedent de furnizorul de servicii intermediare, categorie din care fac parte și platformele online.

9.9. La actualul art. 7, având în vedere că actele normative date în executarea legilor se emit în limitele și potrivit normelor care le ordonă, recomandăm ca prezenta normă să stabilească *expressis verbis* ce anume se va reglementa prin numele metodologice aprobate prin ordin comun. De altfel, la art. 2 alin. (2) din prezenta lege, este prevăzută deja aprobarea unor măsuri de aplicare a acesteia, prin act administrativ al președintelui ANCOM, referitoare la modalitățile tehnice de verificare a acordului parental, de solicitare a suspendării sau radierii conturilor minorului, precum și de restricționare a accesului la anumite pagini electronice cu conținut dăunător.

Pe de altă parte, raportat la sfera de aplicare a normelor metodologice, urmează a fi reanalizat nivelul de reglementare al acesteia, respectiv prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului și al Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, sau prin ordin comun al celor doi miniștri.

În ipoteza în care aceste observații nu sunt însușite, potrivit uzanțelor normative, sugerăm următoarea formulare a normei:

„Art. ... – În termen de 120 de zile de la **data intrării în vigoare a prezentei legi, normele metodologice de aplicare a prevederilor acesteia se aprobă prin ordin comun al ministrului economiei, digitalizării, antreprenoriatului și turismului și al ministrului muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.**”

PRESEDINTE

Florin IORDACHE

București

Nr. 389/12.06.2025

U